

LÓRÁNT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTODALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

Benedek Elek

6. évf.
11. sz. 1927.
10
ROMANIA

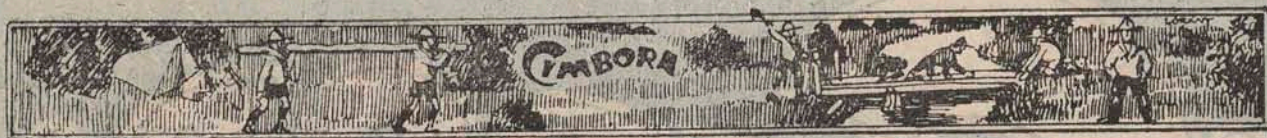
19

Biblioteca Univărsităților

Cluj

2 példány

KÖNIGMAYER OMARE

Husvétí öntözö-vers

Irta: BENKÓ ANNA.

Azt hallottam, rózsá nyílt a háznál,
Ingó-ringó gyönyörű virágszál.
Nap csókolta, szellő simogatta,
Husvét napján kivirult hajnalra!
Én kis kertész öntözködni járok,
Ne vessenek a virág-leányok!
Gyöngyharmattal nem locsolok másért,
Frissen kapott szép piros tojásért!

(Bethlen.)

Az öt cica

Irta: Zsoldos László.

Gyermekkoromban sokat tanultam. kitünő diák voltam és bizony meglehetősen nagyra is voltam a tudományommal. A Molnár-uccai házban, amelyiknek a földszintjén laktunk, az udvaron mindig (ha csak egy kicsit is jobb idő volt) léháskodott egy-két gyerek: golyóztak, gomboztak, katonásdit vagy fogócskát játsztak, mindaddig, amíg csak Léni, a hordónyi kövér házmesterné, illetőleg finomabb szóval „udvarhölgy”, elő nem gurult a lépcsőházból a nagy söprűvel.

— Tu verfluchte kancsihider, mensztek be lakásba mintyár!? — vagy ehhez hasonló esatakiáltás, meg a velejáró hancurozás között szójjel nem kergette az eleven lurkóhadat.

Én méltóságomon alul való dolognak tartottam, hogy tiszta jeles tanuló létemre belevegyüljek a gyerekek hancurozásába és éppen ezért sohasem jártam ki közéjük az udvarra játszani. Azok többnyire rossz diákok voltak s én akkoriban semmit sem néztem le olyan mélységes göggel, mint ha valaki rossz bizonyítványt, vagy időnkint éppenséggel intést vitt haza az iskolából szüleinek.

— Van is benne valami. — azt mondom még a mai eszemmel is, csak hogy, természetesen, nem szabad annyira tulzásba vinni a dolgot, mint ahogy én tettem. Én az örökös tanulástól meg a sok jelestől már majdnem teljesen ellefejtettem, hogy hiszen tulajdonképpen én is még csak gyerek vagyok, akire bizony minden tudománya mellett alaposan ráfér a játék. De hát én nem

akartam játszani, sőt ugyyszólván barátkozni sem volt kedvem ezekkel a szeleburdi fiukkal. Csak amúgy félvállról beszéltem velük, ha valamelyikük megszólított s egyébként, ha talákoztunk vagy ha az udvaron találtam őket, amikor hazajöttem az iskolából, hát éppen azt mondtam nekik, hogy:

— Szervusz! — aztán méltóságteljes komolysággal tovább mentem. Mintha nem is magamfajta gyerekek lettek volna, hanem valami alacsonyrendű lények.

Ki tudja, mi vé nem fejlődött volna még benne ez a nagy büszkélkedés, ha egy véletlen eset egyszerre gyökeresen meg nem változtatna volna a természetemet.

A szomszédunkban ugyanis könyvkötő család lakott és azoknak volt egy nagy, vörösfltos macskájuk, a „Flóra”. Nahát egyszer ez a vörös Flóra öt incifinci kis vaksi cicát kapott ajándékba a macskagolyától és ez az öt incifinci, eseten, kis vaksi cica olyan cdes volt, ahogy mind az ötön körben álltak a könyvkötők ajtaja előtt, hogy a gyerekek egyszerre abbahagyták a gombozást, golyózást, fogócskát, katonásdit, mindent és órák hosszat ácsorogtak vagy guggoltak a könyvkötők ajtaja előtt, a vaksi cicuskákban gyönyörködve.

— Miau, miau! — nyávogtak a szegény picikék és ámbátor éppen men volt hideg időjárás, dideregve állták az ötös kört, majdnem egymáshoz simulva.

En első nap a jeles bizonyítványomhoz mért közömböséggel fogadtam az öt cica hírét, hanem másnap délutánig a kis hugom már annyi kedves apróságot mesélt felőlük, hogy rászántam magamat és én is odaálltam a többi fiu közé, bámulni a csöpp kis állatokat.

És ahogy ott állunk és nézzük őket, egyszerre mind az öt picike cica mintegy taktusra elprüsszentette magát. (mondom, hogy fáztak szegények.) Ez még nem volna semmi, csak hogy mivel még nagyon gyöngécék voltak, az ötszörös prüsszentés erejétől egyszerre mind az ötöskén elszédültek és a szó szoros értelmében fölfordultak.

Na, ez már igazán igen mulatságos dolog volt és mindnyájan nagyot nevéttünk rajta. És amikor már vége lett a nevetésnek, akkor Pista (harmadik gimnázista a földszint 2-ből, mintha ma látnám, fénylő feketeszemű gyerek volt) minden bevezetés nélkül, de jó hangosan megszólalt:

— Haha, fiuk, ezek is úgy jártak, mint Szabó Pali.

— Mint én? — fordultam feléje álmétkodva, mert hát engem hívtak Szabó Palinak. — Aztán már miért, te Pista?

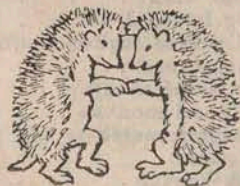
— Azért — mosolygott rám szinte gúnyosan a fénylő fekete szemével amaz — mert hát te is épp így megszédültél a saját prüsszentésedtől.

Elhallgatott. A többi gyerek vihogott egyet, hanem azért egyikük sem értette meg a célzást.

Én azonban megértettem. Az eleven eszű fiu megjegyzése azt jelentette, hogy sohase szédülj meg a saját prüsszentésedtől, a magad tudásától, érdemeitől, vagy sikereitől, mert akkor semmivel sem leszel különb ennél a gyámoltalan, esetlen öt kis vaksi cicánál.

Megértettem és bár ezentul sem gombozás-sal meg fogósdival loptam a napot, hanem azért ettől fogva sohasem voltam büszke többé a saját tudományomra és minden társammal épp oly barátságosan állottam szóba, mintha nagy bölcsességet tanultam volna Pistától s az öt kis cicától.

(Budapest.)

BEETHOVEN

(Második közlemény.)

Beethoven főként tanulni ment Bécsbe. Amikor első ízben odakerült, Mozart, akinek nevét akkor már szárnyra kapta a világhír, tanítványává fogadja. De angya súlyos betegsége visszaszólítja Bonnba. Még életben találja ugyan édesanyját, az aranyösszívű asszonyt, de azután nemsokára fia karjai között meghal. Ebből az időből való gróf Waldstein Ferdinánddal való barátsága. Ennek a nemes zenebarátnak köszönhetette, hogy második bécsi utja alkalmával oly szíves fogadtatásra talál a bécsi nemesség körében. Letelepedése idején az akkori bécsi arisztokráciának a zene dédelgetett művésze volt. Beethoven csakhamar nagyszerű összeköttetéseket szerzett. Zsenijének ereje ugyszólván az egész főúri világot meghódította. Hercegi, grófi családok keresték a barátságot és mint Beethoven levelei bizonyítják, ő is jól érezte magát köztük, bár egész életében republikánus és demokrata volt.

Mozart halála után Haydn lett Beethoven mestere. Nagyszámú szerzeménnyel érkezett Bécsbe s ezek ott nemsokára nyomtatásban láttak napvilágot. Haydn tanítómesteri működéséből azonban nem sok vált valóra. Beethoven járt hozzá csaknem két évig, de a forrongó títán sehogysem elégedett meg metódikus tanításával és a háta megett mástól is tanult zeneszerzést. Titokban egy Schenk nevű mesterhez járt, aki dolgozatait kijavította, s így kerültek azok Haydn elé. Ez addig folyt így, amíg Haydn elutazott Londonba. Ekkor már Beethoven drámai szerzeményekkel foglalkozott s mikor hazulról a francia megszállás miatt nem kaphatott támogatást, egyedül arra volt utalva, hogy tanításból és a szerzeményei után kapott jövedelemből tartsa fenn magát.

Ebben az időben már kiváló zongoraművész volt. A legjobb társaságban fordult meg és a bécsiek úgy viselkedtek a fiatal zeneszerzővel, amint a világ kisebb vagy nagyobb mértékben ismerte el; de első bécsi hangversenye, 1795. márc. 29.-én, olyan óriási sikert hozott neki, hogy Mozart utódját látták benne. Bátor, szenvedélyes, tüzes játékmodora, kinyilatkozásszerű volt és magával ragadta hallgatóit. 1796-ban hangversenykör utra ment. Minden hangversenye egy-egy ünneplés volt Prágában, Lipsében, Nürnbergben és Berlinben játszott Csupa diadal! Berlinben II. Frigyes Vilmos császárnak annyira megtetszett a játéka, hogy egy aranyakkal teit arany szelencét ajándékozott neki.

Pénzben nem szenvedett hiányt. Tanítását nagyon jól fizették, hangversenyei szépen jövedelmeztek, szerzeményei még inkább. Hogy minél gondtalanabban dol-

Nyuszi anyó piros tojást visz a jó gyermekeknek

K.inger Ilona (Nagyzeben) rajza a Cimbora-pályázatra

gozhasson főúri barátai állandóan támogatták. Rudall főherceg, herceg Lobkowitz és Kinsky gróf évi 4000 forint évjáradékot biztosítottak neki, csak hogy Bécshez kössék. Így tehát Beethoven gyermekkorától eltekintve nem ismerte a nélkülözést. A nagy zeneszerzők sorában ő az első, aki foglalkozásának feltétlen tiszteletet szerzett. Elődei csaknem mind befolyásra dolgoztak, ő az első, aki szabadon, függetlenül, csakis azt írja, amire a lelke hajtotta. „Csak a magad módján dolgozz!” — írja jegyzeteiben önmagához, s mikor néhány esetben megrendelésfélélet kapott, haraggal utasította vissza.

Beethoven életében a huszas évek a legboldogabbak. Ünnepeztetésének és diadalának tetőfokán tör rá a rettentő csapás: kezd megsüketülni. Már nagyon korán, 1808-ban kezdődik fülbaja, mely mindinkább rosszabbodik, s melyhöz később nagyothallás, majd teljes sükeiség származott. Eleinte titkolta, s nem vallotta be még a legjobb barátainak sem. Inkább elkerülte az embereket, semhogy fogyatékoságát észrevegyék. Szótlanná, mogorvává vált, de ez eleinte csak álarc volt nála, később azonban elmaradhatatlan következménye lett betegségének. Nemsokára azután visszavonult a nyilvánosságtól és 1808-tól fogva nem adott több hangversenyt.

Magányos különc lett belőle, aki siketsége miatt borzasztóan szenvedett. Művészi fejlődése tulajdonképpen egy süket zseni hajszolt kinszenvedése. Teljesen elszigetelve a külvilágtól, csak saját benső énjének szavát hallotta.

1819 óta csak írásban tud már érintkezni az emberekkel. Társalgási jegyzetei egész könyvek. Beccs a nyag lelkivilágához és életrajzához. Ha látogatója volt szó nélkül eléje tett egy füzetet, ceruzát és rámondott: — Irja le! ... mert egy szót sem hallok!

Szívtépő elgondolni is!

1825-ben betegeskedni kezdett. Családi bajai is fokozódtak, unokaöccse állandóan keserítette. Gneixendorfból visszatérve, tüdőgyulladást kapott, amelyből régi májbaja folytán vízbetegség fejlődött ki. Több operációt végeztek rajta, de már nem volt segítség. Nagy lelke 1827. március 26.-án szállt el. Rokonai közül senki csak a villámlás, mennydörgés és a szélvihar jelent meg halálos ágyánál...

Beethoven zeneműveinek nagy jelentőségét az az új irány adja meg, amely bennük található; nevezetesen a gyors változás és a tarka együttes az érzelm kifejezőmódjában. Két különböző témát egyszerre vezet s ez az első nagy különbség közte és a vidám, szeszélyes Haydn és bensőséges, puha, lágy Mozart között.

Dicsőségét, nagyságát hallhatatlan művei, a szonáták, szonáták és ouvertüre-ök hirdetik. Olyan magasságokba és mélységekbe hatolt, ahova se előtte, se utána nem jutott senki. Ha Beethoven zenét hallunk, az megtisztulás és felemelkedés.

Beethoven zenetörténeti jelentőségét nem csupán a zenei formák kifejlesztésében kell keresnünk. Legnagyobb zenetörténeti sulya abban van, hogy ő az első, aki a zenét a gondolattal köti össze. A legkisebb dalt is gondolattal duzzasztja. Beethoven elsősorban gondolkodó, téprengő elme, s csak azután muzsikus. Nem hangokkal való játék nála a zene, hanem a lélek, még pedig a megnemesedett lélek beszéde. Beethoven a zeneköltők közt is a legőszintébb és a legigazmondóbb. Lírja messés gazdagsága, véresen, kendőzetlenül mutatja meg szívét; de nem csak érzéseit, hanem érzéseinek történetét is élénk tárja, kinyitva szíve titkos kamaráit. De őszinteségének perzselő erejével, mindenkit alázatos főhajtásra, meghódolásra kényszerít...

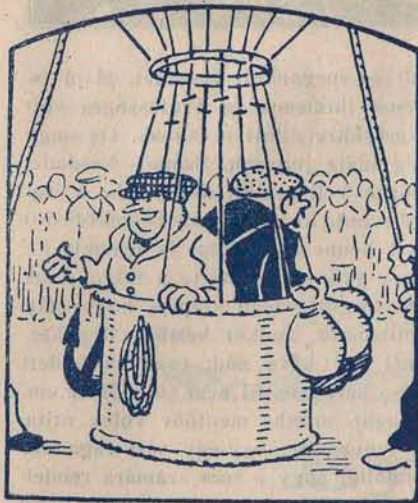
A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Tábornok üzen	á 15— leu
Radványi K.: Horog István & Co	„ 15— „
Sztrilich—Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	„ 10— „
Butyko: Törvénymagyarázat	„ 15— „
Scherer: Próbaidős cserkészkönyve	„ 15— „
Sztrilich—Mócsy: Tábori munkák	„ 20— „
Radványi K.: Napsugarleventék	„ 15— „
Kovács D.: Ballag-már	„ 15— „
Scherer: Cserkészek könyve	„ 15— „

Ember tervez - kosár végez,

avagy léghajó kirándulás akadályokkal 3 képben.

A néző közönség soraiban feszült izgalom moraja hallszik... a léghajó kötelei a végsőkig feszülnek...

Jenki kapitány megadja a jelet a kötelek elengedésére... Lebben a fehér zsebkendő: Egy! ... kettő!...

há... á... rom!...

Tamás érdeklődik

(Hogyan éltek a régi emberek?)

I.

Tamás: Ma Európa térképét nézegettem. Északról jövő nagy folyók hasítják keresztül: sietnek délfelé. Azon gondolkodom, hogy a népvándorlás vad népei hogyan tudtak keresztül hatolni ezeken a folyókon.

Apa: Amikor egy-egy nagy folyóhoz értek, esodálkozva állhattak meg a parton a barbár költözködők. Előttük kanyargott például a hatalmas Volga, majd egész sereg kisebb, de szintén tekintélyes folyó, végül eljutottak a Duna vagy Rajna partjára és nem állította meg őket egyik sem. Télen szép, kemény hidat ver a természet az európai folyók legnagyobb részén; ha enyhe tél volt, várakozni lehetett a következőre. Nem gondoltál erre? De valószínűleg átkeltek ők nyáron is; nem volt biztonságban tőlük a tulsó part. Arany János hunjai kiűritik tömlőiket; a Dunába locsolják borukat; ráfeksznek az üres tömlőkre és átkelnek a Dunán. Nem vagyok ugyan meggyőződve, hogy a hunoknak bor volt a tömlőiben, hiszen vándorlás közben nem-igen szürelhettek. Veszélyesnek is látom ezt az átkelési módot, de hát adjunk hitelt a mondának!

Tamás: Azt hiszed apám, hogy tömlőkön nem lehet átszúni a Dunán?

Apa: Nem tartom lehetetlennek, de nem próbálnám

meg. Ha meg is próbálnám, előbb végrendeletet irnék, ha volna miről rendelkeznem. A hun katonákat is esábitotta a hudaí parton lévő római város, de ilyen veszélyes útra, véleményem szerint, csak akkor vállalkozik az ember, ha üldözik; nem pedig akkor, ha szákmányolni akar. Nem akarom a hun vezéreket megsérteni, tehát nem tételezem fel róluk, hogy embereiket könnyelműen neki vitték volna a Dunának; az ilyen vezetők megérdemelték volna, hogy lefokozzák őket. Azt azonban elhiszem, hogy kisebb folyókon gyakran átkeltek a tömlők segítségével. Az üres tömlő fenntartja az embert a vizen. Barbár népek régen is, ma is használják ezt az átkelési módot.

Tamás: Mennyire csodálkozhattak az ősemberek, amikor észrevették, hogy egyik okos társuk rájött az átkelési titkára; nem merül el a vízben, hanem lebeg rajta!

Apa: Erre nagyon régen rájöttek. A folyók és tavak felszínén mindig láttak uszó növényeket és növényi részeket; árvizek alkalmával fel is kapaszkodhattak rájuk. A kezdetleges esónak tehát már készen volt. Csak arra volt szükség, hogy kényelmessé tegyék. Az ember főleg abban különbözik az állattól, hogy szeret kényelmesen

élni és mással dolgoztatni. Az uszó fatörzsön lehetett lovagolni, de nehéz volt a lovat megfékezni; ficáncolt az ember alatt és sarkantyuzni sem lehetett. Ha a büszkén lovagló ember erős sodrásba jutott, egyszerre csak lefordult paripájáról. Más szempontból is kellemetlen volt ez a lovaglás. A büszke ember hiába magyarázta az állatvilágnak, hogy ő a teremtés koronája; az állatok csak arravalók, hogy őt szolgálják: a meleg vizekben egy-egy krokodilus felültette a fejét és a lovaszt lerántotta paripájáról. Az ember azonban urrá lett az akaratoskodó és ficáncoló fatörzsön. Kivájta a közepét és beleült.

Tamás: Nehéz dolog lehetett ez. A régi időkben csak kőeszközök álltak az ember rendelkezésére: a vasat egyáltalán nem ismerték. El sem tudom gondolni, hogyan végezték ezt a nehéz munkát. Aztán a kivájt fatörzs sem lehetett nagyon kényelmes; az is nagyon könnyen lefordult és akaratlanul is fürdőt vett az ember.

Apa: Ugy látom, a fürdő nem tetszik neked. A régiak valószínűleg megszokták, a ruhájukat nem kellett félteniük. Az ő ruhájuknak — most a meleg vidékekről beszélünk, — az volt az előnye, hogy összenőtt, ha valami elszakította. Legfőképpen a bőrre rajzott szép figurákban esett kár, de valószínűleg a hiányt utána festették. Ami az ingadozást illeti, azon könnyen segítettek. Két oldalt nádból, vagy más könnyebb anyagból kévét kötöttek; ezek az oldalvédek vigyáztak a csónak biztonságára. Aztán kitalálták a sarkantyut. Mondtam, hogy az ember mással szereti a munkát végeztetni. Befogta tehát munkára a szelet, csendes időben pedig tolt a csónakot, majd rájött arra, hogy nem kell a rudnak a talajt érnie, bele lehet kapaszkodni a vízbe is. Beleképeztem magam annak az embernek a helyébe, aki először pakolta bele csónakjába azt a terhet, amit addig magának kellett cipelnie. Milyen öröme lehetett, hogy a víz végzi könnyedén és gyorsabban azt a munkát, mely alatt neki kellett görnyedeznie.

Tamás: Nem magyaráztad meg, hogyan tudták kezdetleges kő- és csonteszközeikkel a kemény fát kivájni.

Apa: Jó, hogy visszatértél erre a kérdésre. Szerettem volna, ha magad rájössz. Hátha Robinson módjára kell egyszer majd élned. Ugy látom azonban, nem is gondolsz a legegyszerűbb megoldásra. Pedig könnyű a felelet. Ha felhasználja és dolgoztatja az ember a vizet dolgoztatja a tüzet is. Ki lehet égetni a fa belső részét. Tamás: Ezt igazán nem értem. Ha meggyújtjuk a fát elég. A tűz külömben is nem képzeltető el úgy, hogy csak belől ég, a külső rész pedig épen marad. Mert teljesen épen kellett a fatörzs külső részének maradnia.

Apa: Hát a sár, a vizes agyag mire való? Behintik vele azokat a részeket, melyeket meg akartak tartani; a közepet pedig égették. Nem sokáig. Aztán taposni

kezdték a megpörkölt és megpuhult részeket. Majd ismét jött az égetés. Sok türelemre és óvatosságra volt szükség, míg rendelkezésükre állott a csónak. De nagy utat tettek meg, amíg idáig jutottak. Számos kezdetleges közlekedési eszközüik volt azelőtt őseinknek. A legegyszerűbb a bőrrel bevont, kosáralakban összekötözött léc-esomó. Jól lehetett benne ülni, tolni is lehetett kisebb vízben, lefelé meg gyönyörűen vitte a folyó. Csak ha örvénybe jutottak, forgott olyan szépen, hogy elátkozta benne azt a pillanatot, amikor beleült. Még kezdetlegesebb volt ennél egy kéve nád; csak rá kellett hasalni és uszni a tulsó part felé. El nem süllyedt az ember; úgy érezhette magát, mintha mentőöv volna rajta de azért veszedelem fenyegette: egy-egy vízi ragadozó hibásan néha azt gondolta, hogy a sors számára rendelte ezt a mozgó peccenyét. El sem tudod képzelni, hogy a vademberek milyen ügyesen bánnak csónakjaikkal. Ugy engedelmeskedik nekik a pompásan kifaragott csónak, mint a kitünően idomított paripa. Nagy utakat tesznek rajta; kimerészkednek a hullámozó tengerre is. Így csónakázhattak a mi őseink. En legjobban az eszkimó hajósokat csodálom. Mindig a görögök kentaurusza jut róluk eszembe. A kentaurusz a görög monda szerint Iótestü ember volt; a vizen járó eszkimó meg csónaktestü ember. Csónakja olyan könnyű, hogy minden fáradság nélkül viheti a vállán a vízbe: főkabórral borított faváz. Ha beleül, össze van vele növe. Az ő csónakja felül is be van vonva, csak egy kis kerek nyílása van. Ebbe a nyílásba ül és ruháját összegombolja a csónakot borító bőrrel: az ő ruhája is főkabór. Most aztán neki a tengernek. A csónak siklik a vizen, mint egy emberfejű foka. Kezdődik a vadászat. Ha aztán jön a vihar, gyorsan a part felé. Jéghideg hullámok rohannak a könnyű járműnek; a csónak felborul; azt hinnéd, az eszkimónak örökre vége. De ő még nem siet az örök vadászmezőkre; egyszer csak visszafordul a csónak, az eszkimó megint lovagol a vizen. Ha aztán megunja a nagy hullámok tajtékzó özönlését, közeledésükkor önként megfordul: fejjel a mélység felé várja meg, amíg csónakja hátán átcsap a haragos tenger. Persze, az eszkimó mamának gondoskodni kell arról, hogy a papa jól odagombolhassa magát a csónakot borító bőrhöz mert ha elválik a csónaktól, az eszkimó-papa csak a tulvilágon tehet szemrehányást gondatlan feleségének.

Ha érdekel a mi őseink élete, máskor is beszélgethetünk még erről a tárgyról.

(Budapest.)

Mese a gyűszű keletkezéséről

Egy meleg, szeptemberi napon, mikor a nap utolsó sugarait küldte a földre, a kastély kisasszonya, Iseult, az egyik terem ablakában ült és szorgalmasan öltögette a kézimunkáját. Egy kardtartót himzett aranyfonállal. Buzgalommal, nagy hévvel dolgozott s a munka minden figyelmét lekötötte. A kardtartót egy remes lovagnak szánta, aki vőlegénye volt. Másnapra készen kellett lennie, mert a szeretett ifju harcba indult.

Oly gyorsan dolgozott, amint fűrgé ujjai csak bírták. De a nap már leáldozóban volt és a munkája még messzi volt a befejezéstől. Megkettőztette tehát buzgalmát és még serényebben dolgozott. A fáradtság okozta-e, vagy a vászon volt kemény, de szegény kis Iseult, sehogyszem tudta a tüt a kemény anyagon áthuzni. Többször sebet ejtett ujján, annyira, hogy a fájdalomtól sírni kezdett. Abbahagyta a munkát, kiment és sétára indult a közeli tengerparton. Szomoru volt, s arra gondolt, hogy szerelmese holnap messzi utra indul.

Közben lassan beesteledett. A hold felkelt és halvány fényével megvilágította a kastélyt. Sugára visszatükröződött a tengerben és fénye bevilágította az egész láthatárt.

Iseult elgondolkodva ment tovább és jegygyűrűjét nézegette, amely meg-megcsillant a holdfényben. Egyszerre megbotlott valamiben. Lehajolt, hogy közelebről megnézzé s a homokban egy kis kagylót vett észre. Felvette, egyik ujjára huzta és hirtelen az jutott eszébe, hogyha a kagylóval az ajján próbálná meg a tüt a vásznon keresztül'uzni, minden bizonnal sikerülne. Nagyon megörült ötletének, gyorsan visszatért a kastélyba és ismét munkához látott.

Most már igen könnyen ment a dolog.

A kis kagyló átsegítette a tüt a vásznon anélkül, hogy Iseult ujját megsebezte volna.

A lámpa halvány fénye rávilágított a leány aranyhajára; Iseult serényen öltögette a szálakat és mikor a hajnal rózsaszínű sugarai beköszöntöttek az ablakon, ő még mindig a kézimunka fölé hajolva dolgozott.

Végre elkészült. Megelégedetten nézegette gyönyörű művét. Hálásan tekintett kis segítő-társára, a kicsiny kagylóra, amely olyan jó szolgálatot tett neki. Néhány órával később a kardtartó vőlegénye oldalát diszította.

Iseult nem felejtette el, hogy a kis kagyló milyen hasznos szolgálatot tett neki. Mikor vőlegénye néhány hó multán visszatért a háborúból, Iseult ujján egy ismeretlen kis fémescskőt

látott, mely formára nézve olyan volt, mint a kis kagyló, melyet elutazása előtti éjszakán a leány a homokban talált.

Ma ezt a kis szerszámot gyűszűnek hívják és nélkülözhetetlenné vált mindenkinek, aki egyszer tüt fog a kezébe.

HUSVÉTI TOJÁSOK

Iria Krüzsely Erzsi

Két nyuszika ámul,
Szörnyüképen bámul.
A mezőn jártába
Lelt néhány tojásra.
Gondolgoznak szörnyen,
Mit kén vele tenni?
Este, vacsorára
Tán meg kéne enni.

Kérdezzük meg — szólnak —
Nyuszi Mamát róla,
Mert hátha nem illik
Ez nyuszi gyomorba.
Jó mamájuk aztán
Igy oktatta őket:
„Keressétek össze
Végig a mezőket,
Hozzátok el, ahány
Tarka tojást lelték,
Elvisszük husvétra
Minden jó gyerekek.

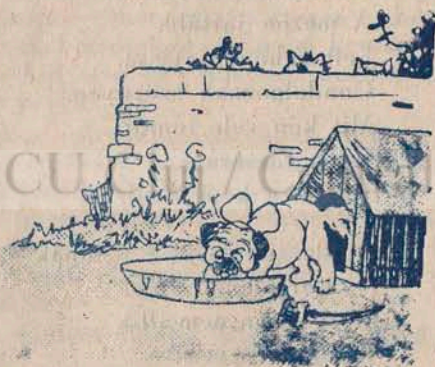
Tudom, megörülnek
A tarka tojásnak,
S szólnak majd halából
Az öreg Vadásznak,
Le ne lőjön minket,
Ha megy a tarlóra,
Hadd örüljünk mi is
Husvét ünnepén
Csengő harangszóra!

(Máramarosziget.)

Hogy szerzett cica-mama ebédet a fiainak?

Cicaország fővárosában, Cicapesten, éppen olyan rossz világ van, akár Budapesten volt a háboru idején. Ott is a cicamamák reggeltől estig ácsorognak hosszú cicasorokban a boltok előtt, egy falatka egérhusért, egy csipetnyi búzacskaért, egy fél, sőt egy negyed makkoskáért. Hej, haj, bizony sok a baj Cicapesten! Ellenben annál nagyobb a bőség a kutyák fővárosában, Kutyapesten.

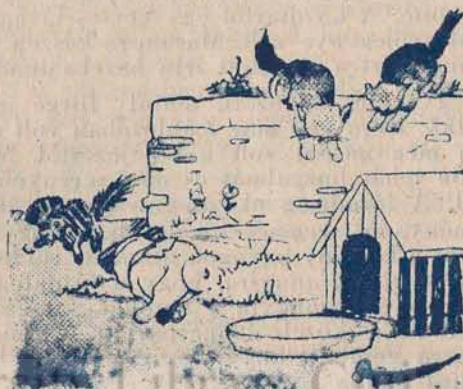

Szájról-szájra járt a hire ennek, eljutott Cicapestre is, nosza kapta-fogta magát Káckiné önagysága, a jó cica-mama, s meg sem állott, amíg Kutyapestre nem ért, hadd lám, van-e ott harapnivaló? Persze, vitte magával szivéről szakadt két drága magzatját is.

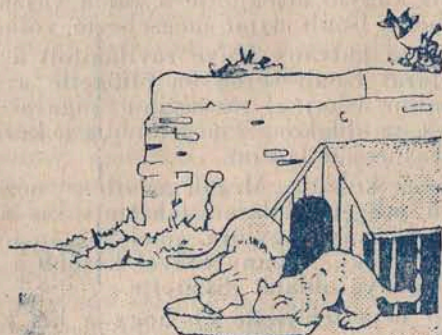
Hát, megérkeztek Kutyapestre, ott felmász-

tak egy magas kőkerítésre s oh, Krisztusom! Szemük-szájuk tátva maradt!

A fal tövében éppen javában lakmározott egy kutyuska, olyan kövér, mint egy duda, hogy szét nem repedt, az a csuda!

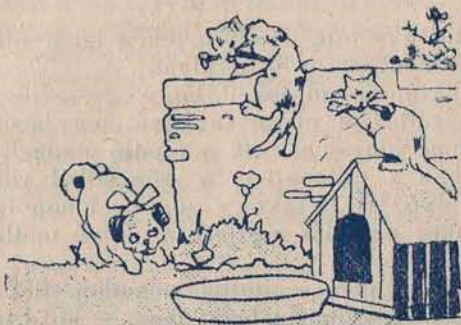
— Ej! hát ez igazság? — túszkölt cica-mama. — Hisz ez gázság! No, mindjárt csinállok én igazságot! Ti csak maradjatok a fal tetején, — mondta szivéről szakadt magzatainak. — mindjárt elesalom én a tál mellől azt a kutyát! Ugy tett, ahogy mondta, besompolygott nyomban az udvarra. Bezzeg, hogy amint meglátta a kövér duda, más se kellett neki, morgott, szeme tübben forgott, — hej, lesz itt mindjárt futás!

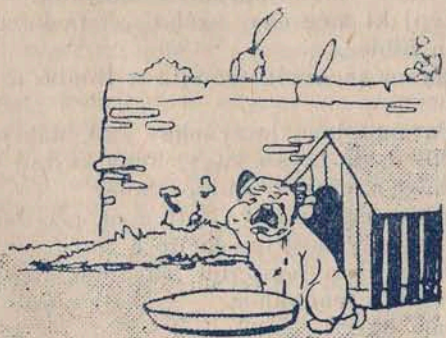
Hiszen, nem is akart egyebet a ravasz cí-

ca-mama: futni, de úgy, hogy a kövér duda is fusson el a tál mellől! Csak ezt várta a két kis cicácska, hopp, leugrottak a falról!

Nosza, nekiestek a tálnak, — szinültig volt tejjel, igazi valóságos tejjel, amelyet a háborn óta nem láttak sem Budapesten, sem Cicapesten. Mondjam, ne mondjam, hogy fényesre nyalták a tál fenekét?

No, kövér duda, most már jöhetsz vissza, mert — ica, vica, kukorica, — elinalt a két kis cica, — megették ám az uzsonnát, ütheted bottal a nyomát.

Igy esett, megesett ez az eset Kutyapesten. Aki el nem hiszi, kérdezze meg Cicapesten.

(Kisbaczon.)

Elek nagyapó.

BÉLYEGGYÜJTÉS

A világ legnagyobb levélbélyeg-kiállítása.

Ma a bélyeg is értéktárgynak tekinthető, mert vannak olyan gyűjtők, akik a postabélyegeket egész tömegét gyűjtik és egész termeket töltenek meg olyan szekrényekkel, melyeket bélyegeket elhelyezésére használnak. Nemrégiben Amerikában olyan hatalmas kiállítást rendeztek bélyegekből, amelynek a méreteit csak Amerika hozhatja létre. Az előző évben a világ összes népeihez elküldte felhívását a newyorki bélyeggyűjtő egyesület és felszólította a világ bélyeggyűjtőit, hogy különlegeségeikkel keressék fel az új világot.

A kiállítás előkészületei egy egész esztendeig tartottak. A rendezés költsége 60.000 dollár volt.

Egy nagy, tizemeletes palota volt a kiállítás színtere. Ugyanott és ugyanakkor a villamosságai, ipari és egy képkiallítás is volt. A bélyeggyűjteményeket keretekben, jól láthatóan helyezték el. A legkiválóbb példányokat polgári ruhába öltözött és revolverrel felfegyverzett rendőrök őrizték. Naponta 2000 ember fordult ott meg és 480 gyűjteményt állítottak ki.

A kiállítást Coolidge köztársasági elnök nyitotta meg. A kiállítók legnagyobb részét Amerika adta. A legnagyobb feltűnést egy angol Guyana-bélyeg keltette, melyből csak egyetlen példány van. Két évvel ezelőtt 160.000 frankba került. Egy másik gyűjtő egyetlen egy bélyegnek 1851—1857-ig minden változatát, minden színárnyalatát bemutatta. Egyetlen egy bélyegből több mint 20 kötetet állított ki. Európai gyűjtők is kiváltak. Egyesek a török bélyegeket mutatták be mindenféle változatban. Nem kevésbé nevezetesek az olasz gyűjtők példányai is. A bírálók munkája nem volt könnyű. Egy ilyen hatalmas tömegből a legértékesebbet kiválasztani, nem csekély munka. Az első díj egy körülbelül 50 centiméter magas bronzszobor volt, mely azt az indiánt ábrázolta, akinek alakja az első amerikai újságbélyegeket díszíti. Ezt a díjat az a gyűjtő kapta, aki a legnagyobb gyűjtemény tulajdonosa. Ezenkívül volt még 12 tiszteletdíj, még pedig arany pálmaág, mely izléses dobozban volt elhelyezve. Emellé egy kis pajzsot helyeztek, mely a nyertes nevét tartalmazta. Ezeket európai nyertesek kapták, amerikaiakkal vegyesen. Ezenkívül még sok arany, ezüst érmet osztottak ki, továbbá diplomákat is kaptak némelyek, melyek elismerést tartalmaztak.

Bimbó

Apró unokáinak meséli: Elek nagyapó.

Volt egyszer egy szegény ember, annak felesége s egy fia. Egy tehén volt minden gazdaságuk, egyébük semmi. Bimbó volt a neve a tehénnek. Egyszer a Bimbónak szép kicsi bocikája lett, s bezzeg, volt nagy öröm a szegény ember házában. Lesz már most tejeeske is, lesz ám!

De nem sokáig tartott az örömük, mert egyszer csak: volt Bimbó, nincs Bimbó! Ugy eltűnt a pajtából, mintha föld nyelte volna el.

Búsult a szegény ember s a felesége, csak-hogy fel nem vetette a búbánat, aztán elindultak ketten jó reggel. Keresték mindenfelé Bimbót, de bizony csak nélküle tértek haza késő este.

— Na, fiam, — mondotta a szegény ember, — holnap reggel te indulj a Bimbó keresésére, mert nála nélkül nem lesz tejeeske, anélkül pedig keserves az élet.

Még akkor este feltarisznyálták a fiut, ez meg reggelt sem várt, hajnalpirkadáskor utnak indult, ment, mendegélt, maga sem tudta, merre, addig ment, mendegélt, hogy rengeteg erdőbe ért. Mert hogy elfáradott, leült egy fa alá, élvezte tarisznyáját, elkezdett falatozni s közben folyton kiabálta:

— Bőgj, kedves Bimbó, bőgj, ha valahol életben vagy!

Hát csakugyan valahol messze a Bimbó elbődült, bőgött keservesen, a fiu meg hirtelen felugrott s szaladva-szaladott a bőgés irányába. De hiába, bár jó messzire szaladott, nem találta a tehenet. Nagy fáradtan leült ismét egy fa alá, falatozott s közben ismét kiabálta:

— Bőgj, kedves Bimbó, bőgj, ha valahol életben vagy!

Hiszen, bőgött a Bimbó, s éppen a szikla tövéből hallatszott a bőgése. A fiu nagy hirtelen lemászott a szikla tövébe, ott talált egy barlangot, abban volt a Bimbó megkötve, mellette a bocikája. Nem sokat gondolkozott, elődotta a tehenet, s nagy sebesen elindult vele hazafelé, utána a bocika, de még egy jó hajításnyira sem haladott, hallja, hogy kiabál valaki utána. Viszszanéz a fiu, s hát egy rettentő nagy óriás asszony szalad utána s mellette egy leány, az is óriás.

— Jaj, Istenem, — búsult a fiu, — ezek most mindjárt utólrának. Mondjad, édes Bimbóm, mit csináljunk?

— Ne félj semmit, — mondotta a tehén, — szakíts ki egy szálat a farkamból s dobd le a földre.

A fiu úgy tett, ahogy a tehén tanácsolta, az meg azt mondotta a szórszálnak:

— Parancsolom neked, hogy egyszeribe nagy folyóvá változzál, olyan nagygyá, hogy azon senki által ne jöhessen, csak a repülő madár!

Abban a pillanatban a szórszálból szörnyű nagy folyó lett, csakugy zugott, hömpölygött. De amikor az óriás asszony a folyó mellé ért, átkiabált:

— Ezzel nem segítettél magadon, fickó! Eredj haza, — szólott a leányához, — hozd ide az apám nagy ökrét!

Visszaszaladott az óriás leány, s egy szempillantásra jött a nagy ökörrrel, ez meg egy szempillantásra mind egy cseppig megitta azt a rengeteg sok vizet. Az óriás asszony nagy hirtelen átszaladt a folyó medrén s futott a fiu után szörnyű kiabálással, fenyegetődzéssel.

— Jaj, kedves Bimbó, édes Bimbó, — rémüldözött a fiu, — mondjad, mit csináljunk?

— Tépj ki még egy szálat a farkamból s dobd le a földre.

Ahogy ez megvolt, mondta a Bimbó a szórszálnak:

— Parancsolom, hogy nagy égő máglya legyen belőled, de olyan nagy, hogy rajtad senki át ne jöhessen, csak a repülő madár!

Mindjárt égő máglya lett a szórszálból, de az óriás asszony megfenyegette a fiut:

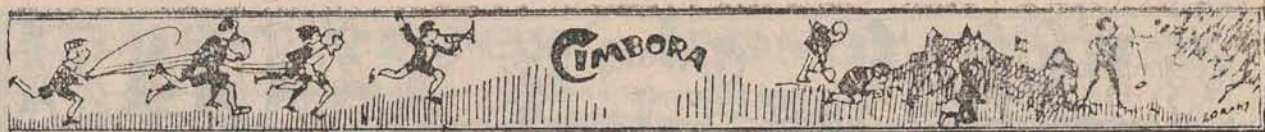
— Ezzel nem segítettél magadon, fickó! Eredj, — szólott a leányához, — szaladj vissza, hozd el az apám ökrét!

Egy pillantás, kettő, ott volt a nagy ökör, az meg, amí víz volt benne, mind a tüzre eresztette s egy szempillantásra kialudott az a rettentő nagy égő máglya. Akkor aztán megfutamodott az óriás asszony, szaladott, mint a sebes szél, még annál is sebesebben, egy perc, kettő, mindjárt a nyomába ér a fiunak.

— Jaj, mi lesz most? — óbégatott a fiu, — Mindjárt utólr!

— Tépj még egy szálat a farkamból, — mondotta a Bimbó, — s dobd le a földre.

Úgy tett a fiu, ahogy a tehén tanácsolta, az meg szólott a szórszálnak:

— Parancsolom, hogy nagy hegygé változzál, olyan magassá, hogy azon senki át ne jöhessen, csak a repülő madár!

Hiszen lett is a szőrszálból olyan magas hegy, hogy a fiu nem látta a tetejét. De az óriás asszony most sem hagyta magát, haza küldötte a lügát, hogy hozza el az apjának a vasfuroját.

Nosza, hipp, hopp, itt volt a vasfuro, ezzel az óriás asszony nagy hirtelen átfurta a hegynek a gyomrát, ugy átfurta, hogy keresztül látott

rajta. Aztán hasrafeküdt, elkezdett mászni a lyukban. De hát a lyuk nem volt elég tágas, az óriás asszony a hegy közepén megakadt, sem előre, sem hátra nem tudott mászni. Ott maradt, kővé változott, ott van még ma is.

A fiu pedig szerencsésen hazaérkezett Bimbóval s a bocikájával, most már volt tejszke, ettek, ittak, vígan voltak s máig is élnek, ha meg nem haltak.

(Kisbaczon.)

Gyurka vendégei

Irta JESZENSZKYNÉ T. IRÉN

Egy napon a kis Gyurka így szólt az anyjához:

— Édes anyukám, szabad nekem születésnapomra vendéget hívni?

— Hogyne.

— Hányat?

— Annyit, ahány éves leszel.

— Akkor kilenc fiut hívhatok.

— Hívj kilencet, én majd készítek nekik jó ozsonnát.

— Csak sok legyen mindenhől.

— Ne félj, nem maradnak éhen.

Elérkezett a várva-várt nagy nap, Gyurka mamája egész délelőtt sütött, főzött, hogy a Gyurka vendégei meg legyenek elégedve. Délután szépen felterítették a nagy kertí asztalt, feldiszították virággal, telerakták szebbnél-szebb, jobbnál-jobb süteménnyel, tortával, gyümölcsessel és várták a vendégeket.

Telt az idő, már négy órát is elűtötte és a vendégek csak nem jelentkeznek.

— Gyurka fiam, szaladj át valamelyik fiuhoz és kérdezd meg, mért nem jönnek már? — szólt a mama.

— Ha tudnám, hol laknak! — felelt Gyurka mérgesen.

— Akkor, hogy tudják azok, hogy te hol lakol?

— Tegnap iskola után ide vezettem őket a kapuhoz megmutattam a házat is.

Ismét elmulik jó idő, Gyurka türelmetlenül lesi a kis kaput, minden neszre figyel, közben egyre biztatja mamáját.

— Eljönnek, bizonyosan eljönnek.

Egyszer csak a kis kapu előtt nagy zsvaj, lökdösés támad.

Gyurka boldogan felkiált:

— Itt vannak! és rohan ajtót nyitni.

A nyitott kapun egyszerre bukik be a kilenc vendég. Kilenc rongyos, kócos gyermek. Cipő csak egy-ket-

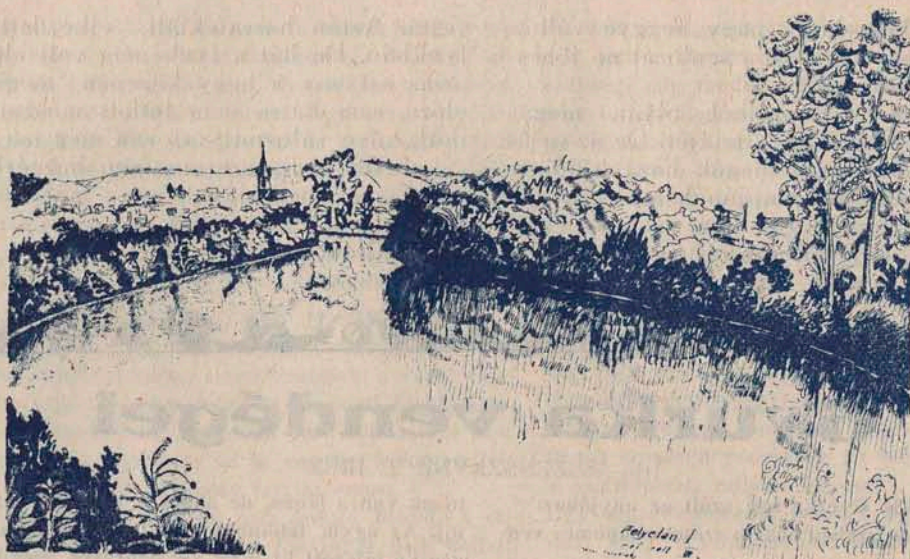
tőnek van a lábán, de abból is kilátszik a mezitelen lábujj. Az egyik télikabátot vett fel, de alóla csak egy ingecske látszott ki. Egy kis nadrágos, mezitelen lábú fiúnak nagy téli sapka ékeskedett a fején. Ha a két füle fel nem tartja a sapkát, az egész fiu beleeshetett volna. Akin kabátka is volt, annak a könyöke látszott ki, s akin nadrág volt, annak a térde.

Gyurka végig parolázott az ő kedves vendégeivel s aztán szépen a díszes asztalhoz tessékelte őket.

Nem kellett nagy kínálgatás, egyszerre rohantak meg a székeket, ugy, hogy egyre hárman is leakartak ülni, amiből ismét egy kis dulakodás támadt. De végre is, mindenki elhelyezkedett valahogy egy-egy csésze habos csokoládé előtt. No de most jött a nagy baj! Egyik sem mert az ételhez nyulni, csak nézték, hol a habot, hol egymást. Végre a leghátrabb mind az öt ujjával belemarkolt a szép fehér habba. Bizonyosan azt hitte, hogy az valami takaró, amely alatt rejlik az enni való.

Lett nevetés, amikor maszatos ujjait magasra emelve a habot rázogatta le róla. — Egy másik a szájával ment neki és kezdte a habot leszűrölgetni, csakhogy a hab a szájára, az orrára is ráragadt. A többiek erre kacagásban törtek ki, mire a szegény fiu kabátja ujjával kezdte letörölgetni a habot és ugy bemázolta vele az egész arcát, hogy csak a szeme maradt tisztán. Végre rájöttek, hogy azokat a szép fényes kis kanálkákat is szabad nekik megfogni, s aztán már vígan fogyasztották el a csokoládé levet. Dehogy is hagytak volna egy cseppet is a csésze aljában. Akinek elég hosszú volt a nyelvecskéje az kinyalogatta a csésze alját is, a többi csak a széleit nyaldosta, no meg a kis kanalat oly tisztára; hogy mosás után sem ragyoghatott volna szebben.

A tortát is kanállal ették, de előbb apró darabokra tördelték, s végül a kifolyott töltelékot ugy nyaldosták

Marosmenti táj.

Petyelán István (Marosvásárhely) rajza
a Cibora pályázatára.

le a tányérról, hogy az egész tányért az arcukra borították. Ettől aztán nemcsak az orruk, de még a fülük is maszatos lett.

Végül a gyümölcsöt marokszámra a zsebükbe dugdosták s akinek zsebe nem volt, az a kalapját használta gyümölcsartónak.

Boldog meglepéssel, piszkosan, maszatosan ugrottak fel a fiúk, amikor már látták, hogy semmi megenyialó nincs az asztalon s egy szó köszönés, vagy köszöntés nélkül rohantak a kis kapu felé.

Gyurka hiába marasztalta őket, hogy így meg úgy, - most játszani fognak; hiába hozta elő a kis vasutat, a kirakó kockákat, a lapdákat, -- nekik semmi sem kellett. Őket jó ozsonnára hívta Gyurka, ők megtették kötelességüket, a jó ozsonnát mind megették, játszani otthon is tudnak.

Amikor a vendégek elmentek, a Gyurka mamája csodálkozva kérdi a kis fiától:

-- Gyurikám, mért nem hívtad te azokat a fiukat, akikhez te is elszoktál járni?

Gyurka szemrehányólag néz fel az anyjára, s aztán így felel:

— Minek hívjam én azokat, hiszen azoknak van mit enni.

Gyurka mamája boldogan esókolta össze az ő nemesen gondolkozó kis fiát, aki nem a jólakottakat, de az énezőket hívja meg a terített asztalhoz.

Gyurka ma már felnőtt ember, maga keresi meg kenyerét és asztalához ma is több éhes ember ül le, mint jóllakott.

(Budapest.)

Tavaszi felé, a husvétii szentgyakorlatok idején minden diák zsebe fel volt szerelve egy orsó sarokkal, egy tines fejr és egy tines fekete lófarokszőrrel és egy skatulya különböző színű apró, fényes gyönggyel. Az orsó-sarok a lószőr gyűrű kaptáját, a lószőr az anyagát, a gyöngyök a gyűrű fejtették. A gyöngyök színének variációjával 1-3-5 fejű gyűrűk készültek, melyeket vakációra menéskor az otthonaló ismerőseinek ajándékoztunk. A szentgyakorlatozás helyszínén igen alkalmas szórakozás volt a gyűrűkötés. Mialatt a pódiumon olvasták vagy mondták a szentigéket, az alatt a podokban óvatosan öltögették a lószőrt és esendesen füzögették a gyöngyöket a jámbor diákok. Ez annál könnyebben ment, mert a nagyterem végnélküli padsorában elől ültek a kisebb s mind hátrább a nagy diákok. Gyűrűt inkább a nagyobbak kötöttek, kik a hátsó padokban ezt zavartalanul folytathatták. Ez a gyűrűkötés divatja annál érthetlenebb mai felfogással, mert a diáknak semmiféle gyűrűt viselni nem volt szabad s mégis kötötte mindenik s gyűjtötte skatulyába és kérkedve mutogatta.

(T. Nagy Imre „Cirkálások“ c. könyvéből.)

Torzonborz

Husvéti történet egy kis nyulacskáról

Írta: ISTVÁN BÁCSI

Torzonborz kis nyulfióka volt, a nyul-előkelőségek, a husvéti nyulak családjából való, aki szüleivel együtt ott élt Nyulország vadregényes vidékén. A nevét onnan kapta, hogy nagyon elütött a többi nyulaktól. Azoknak mind selymes volt a bundájuk, míg Torzonborzé kemény, tüskés volt, akár a disznó sörtéje.

Nyulmama sokat is sopánkodott fiaeskája különös külseje miatt és egyre azon gondolkodott, hogyan került Torzonborz a familiába, ahol mindenkinek olyan selymespuha a szőre. Sokszor nézegette, előről-hátulról; forgatta

jobbról-balra, de akárhogy is nézte, Torzonborz bundája továbbra is kemény és tüskés maradt; sőt, minél nagyobbra nőtt, annál csunyább lett.

— Isten bizony, sirni tudnék, — sóhajtozott néha Nyulmama, — az embernek szegyenkezni kell miatta. — Aztán nekidurálta magát, kefért vett elő, fésülte, kefélt, dörzsölgette Torzonborz bundáját, de nem használt semmit. Mikor pedig látta, hogy kár a fáradsáért, csüggedten hagyta abba. Torzonborz sokat szenvedett furecsa ruhájáért. A testvérei kigunyolták, nem vették be a játékba, s holmi káposztatorzsa kirándulásra sem vitték magukkal. H a mamája nem ad neki néha egy-egy friss káposztalevelet, még tán éhen is halt volna.

A husvét közeledett. Az erdő kizöldült, ibolya szerénykedett a fák tövében és a tavasz tarka virágokkal hintette be a rétet. Torzonborz családjára nagy munka várakozott. A husvéti nyulak osztályába tartoztak, tehát nekik kellett elkészíteniök a husvéti tojásokat. Nyulpapa minden este egy óriási kosár tyuktojással fért haza, amit Nyulmama nagy gondosan az éléskamrában helyezett el.

Ez már így ment több napon át, de Nyulmama minden este egyformán biztatta férjét:

— Ez még mind nem elég, lelkem! — mondta, csak hordd tovább! Rengeteg kisgyerek van ám a világon!

Végre óriási halom tojás volt már együtt. Megtették az előkészületeket a tojásfestésre.

— Engedd meg, papa — szólalt meg ekkor Torzonborz. — hogy én is segítsék a festésnél! És kéröm emelte fel mancsát!

— Hogyne, — mordult rá Nyulpapa. — hogy összetörd őket! Maradj te csak szépen a sarokban, elvégzi azt más helyetted.

Aztán hozzáláttak. Nyulmama mindegyik gyermek elé hófehér kötényt kötött, egy-egy nagy ecsetet nyomott a kezükbe. Mindenféle színű festék került elő és a gyermekek festeni kezdtek. Ugribugri a zöld színt kapta, Kurtafarkunak a piros jutott, a két iker pedig, Tapsifüles meg Ugrifüles a többi színeket felváltva rakták rá a tojásokra. Vig nevetés, tréfálkozás között haladt a munka, és az egyik sarokban,

„Árva gólya áll magában.“

Frütsch Ferencz (Kolozsvár) rajza
a Cimbora pályázatára.

egy nagy teknőben gyűlt össze a sok tarka tojás.

— Én is szeretnék . . . tojást festeni — kezdte rá megint a kunyorálást Torzonborz. Kérő szemmel nézett anyjára és összetette két mancsát.

— Eredj már! — válaszolt Nyulmama, — csak össze-vissza mázolniád őket. Nem neked való mesterség az! Hanem — s most már lágyabb hangon folytatta, — inkább eredj Torzonborzka, s állj ki a barlang elé. Állj ott őrt, nehogy valami jött-ment idegen megzavarja fontos munkánkat. Ez lesz a te feladatod, legalább te is kivészed a részed a munkából. Azzal végigsimitotta Torzonborz szurós bundáját.

Torzonborz néhány könnyet törölt ki szeméből, aztán nagybuzán kiállt a barlang elé. Örködött. De nem járt arra senki és nagy csönd feküdt meg az egész környéket. Így aztán örökös közben, ráért beleselkedni az ablakon. A többiek odabenn serényen, jókedvvel dolgoztak. A gyerekek festettek, Dédapó szárogatta a tojásokat, Nagyapó egymásra rakta őket a teknőben, míg Nyulpapa és Nyulmama egy darab posztóval fényesre dörzsölték a sok piros tojást.

Torzonborznak megint csak könny szökött a szemébe. Milyen pompás multság folyik odabenn . . . és nekem itt kell állnom . . . egy-két-három napig, vagy tán egy egész hétig is . . . amíg bele nem zsibbad a lábam . . .

S sűrűn hullottak a könnyei.

Már több napja folyt a munka.

Munkaközben nagyban ment a terefere, s egyszer Dédapó is megszólalt:

— Nagyon szomorú ez, bizony, — mondta, — hogy ez a kis Torzonborz ilyen semmirevaló! Mihez fogjunk vele?

Az egész család hirtelen elhallgatott. Dédapó szavának nagy súlya volt a családban, mert igen-igen öreg volt már és mindenki nagy tisztelettel vette körül.

— Magam sem tudom, hogyan került közénk — mentegetőzött ismét Nyulmama. Nyulpapa pedig odament Torzonborzhoz és alaposan meghuzogatta mindkét fülét. De ne higgyétek, hogy büntetésből tette; dehogyan, azt akarta, hogy jobban nőjön! Mert szegény Torzonborznak még ez a disze is hiányzott, ami pedig igen fontos volt Nyulországban. Rettenetesen szégyelte magát és még jobban behuzódott a sarokba. Nem akart látni, nem akart hallani semmit.

Végre elkészült sok tojás. Egyik szebb volt,

mint a másik és a nyulfamilia nyolcnapi megfeszített munka után nyugóóra tért. Csak Torzonborz nem tudott elaludni, akárhogy is próbálgatta. Az járt eszébe, hogy testvérei holnap, husvét reggelén, kora reggel, mielőtt még a nap felkél, sorbajárják majd a gazdagok palotáit, a szegények kunyhóit; erdőt, mezőt és sok gyermek örömeire mindenüvé el-eldognak egy tojást. Minden gyereknek jut majd a tojásból . . . de nem! . . . Juliska biztosan nem kap belőlük. Juliska igen-igen szegény gyerek volt és egy kunyhóban lakott apjával, a szénégetővel együtt.

Torzonborznak nagyon megesett a szíve Juliskán. Szegény kicsi lány, — gondolta, — pedig milyen öröme volna, ha ő is kapna husvétit tojást.

Hirtelen egy ötlete támadt. Felemelte a fejét és feszülten hallgatózott. Az egész család aludt. Dédapó egészséges horkolása betöltötte a barlangot, s a többiek is mélyen aludtak. Nem mozdult senki.

— Ha átmennék Tyukanyóhoz, ide a szomszédba, — tán adna egy-két tojást Juliska számára? Festék meg tán akad még valamelyik fazék fenekén . . .

Gyorsan kibujt a barlangból, nesztelenül vágott át a mezőn és halkán kopogtatott Tyukanyó ajtaján.

— Mit háborgatsz ilyen korán, — dörögte amaz, — hisz' még a kakas sem kukorékolt?

— Ne zsébelj, Tyukanyó. Egy-két tojás kellene még nekem. Juliskának akarok piros tojást vinni. — tudod, Juliskának . . . hiszen ismered . . . itt lakik az erdő közepén.

— Adok, hogyne adnék! — hagyta rá Tyukanyó és egészen felvidult. — Hogyne adnék annak a kedves kis lánynak!

— Csak gyorsan! — sürgette Torzonborz.

Tyukanyó egy-kettőre két szép tojást tojt. Kiadta Torzonborznak, az meg se szó, se beszéd, rohant vele hazafelé.

— No, hallod, — kiáltott utána Tyukanyó, legalább megköszönhetted volna! No, de honnan is legyen egy borzasszörű nyulnak jó nevelése...

Azzal visszafeküdt aludni.

Torzonborz ezalatt már a festékes fazékok mellett sürgött. Hét fazék állott sorban egymás mellett és mindenik fazékban egy-egy ecset. Sorba bekukkantott mindegyikbe, de, jaj, egy csepp sem maradt a fazékok alján.

— Na, most mi lesz? — állt meg Torzonborzban a tudomány. De egy kis idő múlva a homlokára ütött.

— Meg van! A pemzliken bizonyára maradt még valami! — Fogta a két tojást és alaposan végigghuzta rajtuk mind a hét esetet. Majd egy kis kosarat kötött, kibélelte mohával és óvatosan helyezte el benne a tojásokat. Aztán lefeküdt aludni.

Másnap reggel rettentő lármára ébredt.

Az egész család álmélkodva állta körül a kis kosarat és kíváncsian, lelkendezve kérdezték egymást:

— Ki csinálta? Ki festette?

Torzonborz ijedten törölte ki az álmat a szeméből:

É . . . é . . . n festettem, — motyogta szegyenkezve.

— Torzonborz! — ujjongott föl Nyulpapa és összecsapta a kezét. Te . . . te . . . ?

A hangja elfúlt s nem tudott szólni a meglepetéstől.

Torzonborz pedig bünbánóan lógatta le két fülét.

— Most jön a nemulass! — sóhajtozott.

De nem! Mindenki odarohant hozzá, ölelgettek, csókolgatták és nem tudtak vele mit csinálni. Majd táncra perdült körülötte az egész család úgy, hogy a barlang is zengett bele.

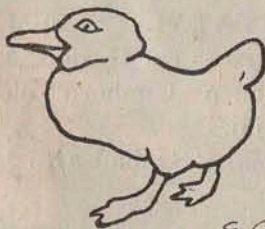
— Torzonborz! Fiacskám! — örvendezett Nyulpapa. — Ez a legszebb husvét-i tojás, amit valaha Nyulországban láttam! A legeslegszebb! Ördögadta, hogy csináltad ezt, gyerek?

— Hát . . . hát nem volt festék egyik fazékban sem, hát rákentem, ami a pemzliken maradt Ugy-e elvihetem Juliskának?

— Hogyne, édes Torzonborzkám! — mondta Dédapó és boldogan magához ölelte. — Nagyszerű kis fickó vagy! Minta gyerek!

Azóta Torzonborz familiájában csak „petytyes” tojást festenek husvétra. Messzi földön híre van tojásaik szépségének, de azok közül is Torzonborz csinálja a legszebbeket. Torzonborz, a család „büszkesége”.

(Szatmár.)

Elek nagyapó üzeni.

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben melyik hónap hányadik napján kelt a levél!

Kedves unokáim! Ebben a számban hiába kerestek választ a leveletekre, mert — akárcsak a régi jó világban — teljes két hétig utaztam Budapesttől Kisbaczonig. Március 26-án reggel ültem Budapesten a gőzparipára és bekukkintottam Szatmárra, Nagyváradra, Kolozsvárra, Marosvásárhelyre, Csíkszeredába, ahol pedig keresztvíz alá tartattam a tizenkettedik igazi unokát. Így kerültem haza ápr. 7-én Kisbaczonba, ahol olyan magas levéldomb várt reám, hogy a magyar Alföldön hegynek is beillenek. Csak egy éjszakát engedjétek, hadd pihenje ki a két heti vándorlást, aztán Isten nevében újra megkezdem a munkát!

Nagyon szeretnénk, ha gyermekszobátok ajtaján mindenkor pontosan bekopogtatna a Cimbora! Éppen ezért arra kérünk benneteket, hogy aki még nem fizetett elő vagy akinek lejárt az előfizetése, az figyelmeztesse és kérje meg szüleit, hogy az előfizetési díjat sürgősen küldje be a Cimbora kiadóhivatalába.

FEJTÖRŐ.

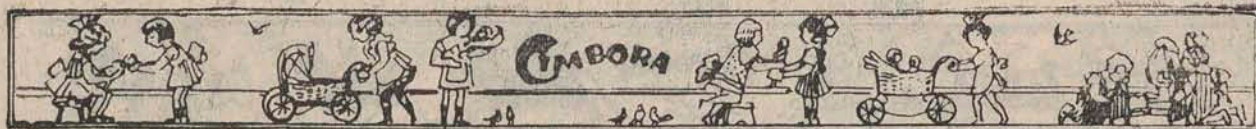
A sorsolásban való részvétellel egy rejtvény megfejtése is jogosít!
A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hó. nap végén közlöm!
A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

PÓTLÓREJTVENY

Beküldte: Zélig László.

- isegrád
- ndre
- ándor
- lemér
- ászló
- va
- yul
- mre
- ihály
- stván
- ároly
- ajos
- ttó
- ándor

Megfejtése: egy nagy magyar hazafi neve.

PÖTLÓREJTVÉNY

Beküldte: Orbán Endre.

- éni
- ndre
- bolyka
- ica
- ároly
- mre
- émet
- tel
- arna
- ladár
- ónás
- oltán
- ránka
- át
- lek
- agy
- ér
- mek

A kezdőbetűk egy régi ironó nevét adják.

NÉVREJTVÉNY

Beküldte: Mikola Honka

Aladár, Szilvia, Tamás, Nándor, Piroska, Albert, Éva, Erzsébet, Lajos, Ulrich, Tibor.
E szavak kezdőbetűi Petőfi egyik költeményének a címét adják.

NÉVREJTVÉNY

Beküldte: Grün Zsófi

Helén, Albert, Szerén, Arthur, Róza, Anna
E kezdőbetűk egy nagy sivatag nevét adják.

SZÓREJTVÉNY

Beküldte: Pataky Pál.

Nak nak	Kell kell
nak nak	kell kell
nak nak	kell kell

NÉVREJTVÉNY

Beküldte: Bornemisza Katalin
Anna, Sári, Amália, Katalin, Sándor
Egy felföldi város neve.

SZÁMREJTVÉNY

Beküldte: Mikola Honka

- 8, 19. Varró eszköz
- 11, 14, 24, 5. A keserű ellentéte
- 7, 10, 17, 14. Egy város neve
- 18, 6, 5, 9. Ékszer
- 20, 2, 16, 4. A gyermekek szeretik
- 22, 21, 25. A szekér egyik része
- 1, 15, 12. Evőeszköz
- 2, 22, 15, 1. Férfi név
- 1—24. Közmondás

PÖTLÓREJTVÉNY

Beküldte: Halász Mancsi.

— ekete	— ima
— rnő	— rok
— una	— omán
— lmos	— zom
— ocsi	

E nevek kezdőbetűi egy híres színészről nevet adják.

CIMBORA képes heti gyermeklap.

Megjelenik havonta háromszor, minden hó 1., 10. és 20.-án.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Romániában negyedévenként 100 lei, Csehszlovákiában negyedévenként 20 Kč., Magyarországon negyedévenként 3 pengő.

SZERKESZTŐSÉG: Bațanii-Miei (Kisbaczon) u. p. Bațanii-Mare (Nagybaczon), jud. Treișcaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora“ részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtélymegfejtések.

KIADÓHIVATAL: Satu-Mare (Szatmár), Strada Mircea cel Mare 3. A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora“ előfizetési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és Lapkiadó.

Felélős szerkesztő: D é n e s S á n d o r.